

Politika, média a Letná, aneb nečekaná inspirace.

,Ne všechna politika je televizí. Ale všechna televize je politikou: Situační komedie nás učí, že stupidita je srdečním tepem legrace. Komedie nás cvičí jak Pavlovovy psy. Filmy o policistech zplošťují hrabivost, násilí i hrdinství do jednadvacetipalcového obrazu. Besedy nás klamou cizími lidmi, kteří lžou o svém sexuálním životě. Videa přetvářejí hudbu z příležitosti pro představivost v plátna pro tvůrce smluvních produktů. Reklama definuje naši nespokojenost, ukazuje nám, co musíme mít a dělat a poslouchat. Televizní zprávy jsou čímkoliv, kam chodí naši reportéři, aby vyplnili mezery mezi reklamami. Při troše štěstí televizními zprávami občas protančí pravda. Realita televizní zpravodajství ovšem nedefinuje. Realita neurčuje tvář žádných zpráv. Zprávy jsou tím, čím je dělají politika a ti, co zprávy tvoří. A zdání potlačuje veškerou realitu filmem v jedenáct.

Politika není tím, čím bývala. Od časů, kdy se lidé poprvé shlukli do tlup, až ke dni, kdy se zablesklo nad Hirošimou, politika znamenala něco úplně jiného, než znamená dnes. Tehdy politika byla tím, co jsme dělali ve veřejném prostoru. Znamenalo to, že existuje také soukromý prostor. Možná jen pár šťastných lidí tam mohlo utíkat, ale ten prostor existoval. Hranice, kde jste mohli žít stranou od světa. Dveře, které šly zamknout. Existovaly dvě reality, veřejná a soukromá, a třebaže jedna vždycky ovlivňovala druhou, byly odlišnými dimenzemi.

Atomová bomba to skončila. Skončila to naše konzumní společnost, která kupuje a prodává plánované zakrnění. Skončila to televize. Skončila to kybernetika. Pokud politika není tím, co nám říká televize, jaká tedy je?

Politika je vším co dělají lidé, včetně moci. Neexistuje žádná „soukromá moc“, žádná „veřejná moc“. Už vůbec neexistuje soukromé a veřejné. Existuje pouze jedna všeobsažná dimenze propojené reality. Dimenze, která je neustále se vyvíjejícím kosmem galaxií zvaných národy nebo korporace, slunečních systémů zvaných etnické skupiny a ekonomické třídy planet zvaných zaměstnání. Každý záblesk energie vyzařuje k dalšímu záblesku energie. V tomto kosmu se odehrává politika pokaždé, když se nadechneme.

Zamyslete se nad tím: Co můžete udělat v dnešním světě, co není politické? Vysrat se nebo říci takové slovo? Existují zákony proti vyměšování na veřejnosti. Zákony nařizující vám mít toaletu ve svém domě. Přestaňte si čistit zuby a přimějte Americkou zubařskou asociaci a její mluvčí chvět se strachy. A s nimi i společnosti na výrobu zubních kartáčků a fanatiky, co věří, že fluorid byl komunistickým spiknutím. Právník může použít důkaz vašich nevyčištěných zubů, aby dokázal, že jste šílenci a nechal vás zavřít. Pokud si vás, ale přestane čistit zuby dostatečné množství, firmy na výrobu zubních past a kartáčků zkrachují, jejich zaměstnanci se ocítou na dlažbě a jejich akcionáři budou požadovat úlevy na daních.

Slova, která říkáte, to je politika. Slova dávají tvar našemu myšlení: Co je to utváření myšlenek, pokud ne politika? Nová realita znamená věnovat pozornost. Věnovat pozornost tomu čím jste a jakou moc skutečně máte. Nevěřte včerejším politikům, kteří vás chtějí vést k zítřku. Oni si myslí, že „politika“ je to, jak vás nutí volit, aby si dál mohli udržovat svoje staromódní pozice. Když politik nechápe, že se změnila realita, nevěřte tomu, co říká.“

[James Grady, White Flame (1996)]

Předchozí text na mě nečekaně vyskočil z jinak standardní detektivky, kterou jsem si četl u piva. Tím se jasně ukazuje, že čtení je vždycky přínosné. A že v jakékoli knize jde najít inspiraci.

Takže 23. 6. na Letně

Marek Lichtenberk